

Δήμος Ηράκλειας

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

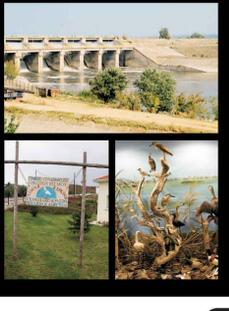
"Φιλόπυγος Αεθλόφτης", με σκοπιές πνευματικής και φιλανθρωπικής. Παρουσίαση σημαντική δραστηριότητα και διατηρήθηκε έως το 1911. Το 1924 ιδρύθηκε ο σύλλογος "Ορφέας". Διέπτε μανταλινάτα με 35 άρματα, τμήμα θεατρικό αλλά και αθλητικό. Οι κάτοικοι της Ηράκλειας (Τζουμαγιάντες) φημίζονται για την αγάπη τους στο τραγούδι και τη μουσική. Οι Αθήναιοι της Ηράκλειας ήταν ονομαστοί για τις μουσικές τους επιδόσεις. Παράδοση που φτάνει μέχρι και τις μέρες μας με περίφημους οργανοπαίτες ζουρνατζήδες.

Η Ηράκλεια σήμερα

Βρίσκεται στο ΒΔ σημείο της εύφορης πεδιάδας των Σερρών. Απέχει από τις Σέρρες 28 χλμ., ενώ από την διασταύρωση της Ε.Ο. Σερρών - Θεσσαλονίκης (έξω από το Σερμυριό) 24 χλμ. Έχει πληθυσμό με βάση την απογραφή του 1991, 3.843 κατοίκους. Η αγορά της Ηράκλειας είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένη και διαθέτει μεγάλη ποικιλία προϊόντων. Παραδοσιακό τοπικό προϊόν αποτελείται τα λουκάνικα που φέρουν το καλύτερο όνομα "Λουκάνικα Τζουμαγιάν" ή Ηράκλειας. Οι κάτοικοι κατά το πλείστον είναι γεωργοί και κτηνοτρόφοι.

Αξιοθέατα

Η λίμνη Κερκίνη προσφέρεται για εξερεύνηση, πεζοπορίες, ψάρεμα, γαλάριση και επαφή με τη φύση. Κατάλληλοι τόποι στο νότιο μέρος της λίμνης είναι το Λιμνοχώρι, τα Χρυσοχώρια και ο Λιθότοπος, στο λιμάνι του οποίου ο επισκέπτης μπορεί να αγοράσει φρέσκα ψάρια αλλά και να ξεκινήσει την περιήγηση της λίμνης. Στο Λιθότοπο υπάρχει το Γραφείο Προώθησης Οικοτουρισμού - Εκθεσιακό Κέντρο Πολιτών και Φιτών Λίμνης Κερκίνης, το οποίο λειτουργεί καθημερινά 9.00' - 15.00' τηλ. 23250 41036

Δήμος Ηράκλειας

- Έδρα του Δήμου: **Ηράκλεια**
- Απόσταση: **28 χλμ.** από την πόλη των Σερρών
- Πληθυσμός Δήμου: **13.173 κάτοικοι** (απογραφή 2001)
- Στοιχεία Δήμου:
 - Πλατεία Δημοκρατίας
 - T.Κ. 524 00 Ηράκλεια Σερρών
 - τηλ. 23253 50100
 - 23250 28300
 - Fax: 23250 28329
 - e-mail: irakel@otenet.gr
 - Κέντρο Επισκεψτέας Πολιτείας: τηλ. 23250 28262

Δημοτικά Διαμερίσματα:

- Βαλερόο
- Δασοχώριου
- Καρπεριές
- Κοϊμήσιος
- Λιθότοπος
- Λιμνοχωρίου
- Ποντισμένου
- Χρυσοχωρίων

Ιστορικά στοιχεία

Η ονομασία Ηράκλεια δόθηκε το 1926 σε ανάμνηση της αρχαίας Ηράκλειας, η οποία μνημονεύεται από τον Θεουκλίδη και πιθανότατα βρισκόταν κοντά στη σημερινή πόλη. Παλιότερα ονομαζόταν "Τζουμαγιάν - Μπαϊρακλή", που σήμαινε "συγκέντρωση γύρω από τη σημαία". Η Ηράκλεια μέχρι τα μέσα του περασμένου αιώνα αποτελούσε εμπορικό και πνευματικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής. Σημιακός έμπορος, επιχειρηματίας και επενδυτής δραστηριοποιήθηκαν κυρίως στην επεξεργασία βαμβάκιου και σιτασιού. Το πρώτο γνωστό καλλιτεχνικό σωματείο της Ηράκλειας (Τζουμαγιάντες) ήταν η "Μανδολινάτα". Ιδρύθηκε το 1903 και διατηρήθηκε μέχρι το 1906. Η χρονιά εκείνη συστάθηκε η

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Πολιτιστικός Απογραφικός Σύλλογος "Μακεδόνες"	Ηράκλεια
Εκπαιδευτικός Σύλλογος Δήμου Ηράκλειας "Το Κύτταρο"	Ηράκλεια
Εκπαιδευτικός Σύλλογος Δασοχωρίου	Δασοχώρι
Πολιτιστικός Σύλλογος Λιμνοχωρίου	Λιμνοχώρι
Μακεδονικός Σύλλογος Γυναικών Ποντισμένου	Ποντισμένο
Σύλλογος Διγενών Ροπή Ποντισμένου	Ποντισμένο
Σύλλογος Ποντισμένου Ροπή "Η Παράδοση"	Ποντισμένο
Πολιτιστικός Σύλλογος Λιθότοπος	Λιθότοπος
Απογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος "Εστία"	Κοϊμήσιος
Απογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Χρυσοχωρίων	Χρυσοχώρια
Φιλανθρωπικός Εκπαιδευτικός Σύλλογος Καρπεριές	Καρπεριές
Πολιτιστικός Απογραφικός Σύλλογος "Η Εστία"	Ηράκλεια
Εκπαιδευτικός Χριστιανικός Σύλλογος "Χριστιανική Κίνηση"	Ηράκλεια
Εκπαιδευτικός Μορφωτικός Σύλλογος Βαλερόο "Αριστοτέλης"	Βαλερόο

Κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση

Εμποροπανηγύρη στην Ηράκλεια

Η ετήσια εμποροπανήγυρη διάρκειας έξι ημερών (το δεύτερο δεκαήμερο του Αυγούστου), αποτελεί τη μεγαλύτερη εμπορική και ψυχαγωγική εκδήλωση της περιοχής, στην οποία συρρέουν πλήθη από όλο το Νομό. Διαργανώνεται από το Δήμο Ηράκλειας και το πρόγραμμα περιλαμβάνει παραδοσιακούς χορούς και λαϊκή βραδιά, εκθέσεις ζωγραφικής κ.ά. Οι εκδηλώσεις ολοκληρώνονται με αγώνες παραδοσιακής πάλης, οι οποίες διεξάγονται στο Δημοτικό Στάδιο. Πρόκειται για μία εκστασιακή τέλεση, που σε πολλά μέρη της Μακεδονίας και της Θράκης κρατά από την αρχαιότητα. Αθλητές ενήπιων και ανώνυμοι, πολλές φορές και πρωταθλητές αγωνίζονται, υπό την εποπτεία ενός αρχά του βράδυ, από το συνοδεία ζουρναδών. Οι παλαιότεροι είναι αλεξιμένοι με λάδι και φορούν μόνο ένα δερμάτινο παντελόνι, το λεγόμενο "καπέτι".

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Δασοχώρι

- Την Καθαρά Δευτέρα, παρέλαση αρμάτων και καρναβαλιτών με τα παραδοσιακά κολλήματα.
- Συνήθως το μήνα Αυγούστο (ή τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου) διοργανώνεται πολιτιστικό διήμερο ή τριήμερο με την ονομασία "Θρακική Βραδιά". Οι εκδηλώσεις γίνονται υπό την αιγίδα της Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Δασοχωρίου.
- 25 και 26 Οκτωβρίου, (αγίου Δημητρίου), πανηγύρη και εορταστικές εκδηλώσεις.
- 28 και 29 Αυγούστου, στον Οικισμό Ψωμοτόπι γίνεται πανήγυρη και εορταστικές εκδηλώσεις.

Καρπερή

- 23 με 26 Ιουλίου (αγίας Παρασκευής), τετραήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις, υπό την αιγίδα της Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο του Δ. Δ. Καρπεριές.

Κοϊμήσιος

- 10 - 15 Αυγούστου, (Κοιμήσιος της Θεοτόκου), εξαήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις οι οποίες ονομαζονται "γορτιή αποδήμιον ετεροδημιτών Κοιμησιωτών". Οι εκδηλώσεις γίνονται από τη Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. σε συνεργασία με τους Συλλόγους Απόδημων - Ετεροδημιτών και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Κοιμήσιος.

Λιθότοπος

- Τον Αύγουστο γίνεται με μεγάλη επιτυχία η "γορτιή φαρού". Συμμετέχουν περισσότερα από 3.000 άτομα από όλο το Νομό, απολαμβάνοντας δίπλα στη λίμνη Κερκίνη αλόφρατα ψάρια, τα οποία αποτελούν προσφορά του Δήμου. Η εκδήλωση σκοπό έχει την ανάδειξη της φυσικής ομορφιάς της λίμνης Κερκίνης καθώς και την προώθηση των ντόπιων αλιευμάτων. Παράλληλα διοργανώνεται παραδοσιακή λαϊκή βραδιά, ποιντική βραδιά, εκθέσεις ζωγραφικής και φωτογραφίας με θέμα τη λίμνη, καθώς και έκθεση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων.
- 9 και 10 Φεβρουαρίου (αγίου Χαλαλάμπος), διήμερες εορταστικές εκδηλώσεις.

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Λιμνοχώρι

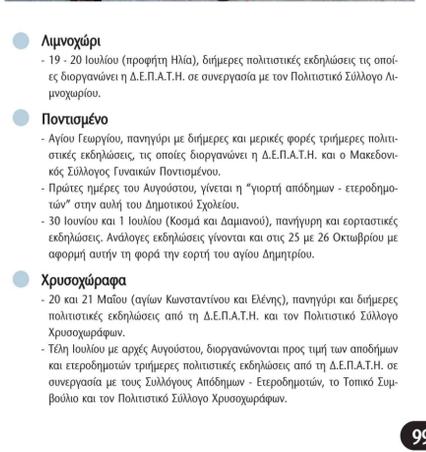
- 19 - 20 Ιουλίου (προφήτη Ηλία), διήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις τις οποίες διοργανώνει η Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Λιμνοχωρίου.

Ποντισμένο

- Αγίου Γεωργίου, πανηγύρι με διήμερες και μερικές φορές τριήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις, τις οποίες διοργανώνει η Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. και ο Μακεδονικός Σύλλογος Γυναικών Ποντισμένου.
- Πρώτες ημέρες του Αυγούστου, γίνεται η "γορτιή αποδήμιον - ετεροδημιτών" στην αλή του Δημοτικού Σχολείου.
- 30 Ιουνίου και 1 Ιουλίου (Κοσμά και Δαμιανού), πανήγυρη και εορταστικές εκδηλώσεις. Ανάλογες εκδηλώσεις γίνονται και στις 25 με 26 Οκτωβρίου με αφορμή αυτήν τη φορά την εορτή του αγίου Δημητρίου.

Χρυσοχώρια

- 20 και 21 Μαΐου (αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης), πανηγύρι και διήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις από τη Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Χρυσοχωρίων.
- Τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου, διοργανώνονται προς τιμή των αποδήμων και ετεροδημιτών τριήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις από τη Δ.Ε.Π.Α.Τ.Η. σε συνεργασία με τους Σύλλογους Απόδημων - Ετεροδημιτών, το Τοπικό Συμβούλιο και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Χρυσοχωρίων.

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ

Άλλες εκδηλώσεις - Ήθη και έθιμα

- **"Γορτιή της Μπάμπως"**
Το έθιμο αναβιώνει στα Δημοτικά Διαμερίσματα Χρυσοχωρίων, Κοϊμήσιος και Ποντισμένου, στις 8 Ιανουαρίου. Τριήμερο πρόσωπο είναι η Μπάμπω, δηλαδή η μαμή του χωριού που βοηθάει τις ετοιμασίες γυναικών να γεννήσουν. Τη μέρα αυτή, όλες οι νέες μητέρες προσφέρουν δώρα στη μαμή, όπως πίτες, γλυκά πορτοκάλια, αλλά και σαπούνι και μια πετσέτα για να τις πλύνουν και στη συνέχεια να σκουπίσουν το χέρι της. Με τον τρόπο αυτό εκφράζονται οι ευχαριστίες τους για την προσφορά και τη βοήθειά της. Το έθιμο αναβιώνουν σήμερα οι γυναίκες των πολιτιστικών συλλόγων και στη συνέχεια ακολουθεί γλέντι με όργανα στην αλή της μαμής.
- **"Σουρτίσιος"**
Πρόκειται για τοπικό έθιμο της Ηράκλειας. "Σουρτίσιος" σημαίνει "φλεβιάδα" και είναι γορτιή αποκλειστικά των γυναικών. Το έθιμο αναβιώνει στη γορτιή των αγίων Θεοδώρων, ημέρα Σαββάτου. Η παράδοση θέλει τη μέρα αυτή οι γυναίκες να ξεχνούν τις έγχειες, τις προσφριές και τις διαφωνίες τους, προσβίνοντας αξία στη φίλια και να γλιστρούν σε μερές, παρής στις γεγονότες με τη συνδεία ζουρναδών προσφέροντας στον γλάστρα συμβολικό χαλβά. Εδώ και δύο δεκαετίες η γορτιή άλλαξε μορφή και σαν τόπος διασκέδασης επάγονται οι ταβέρνες της περιοχής ή η αίθουσα του "Πολιτιστικού" της Ηράκλειας. Σταθερά παραμένουν όμως η μουσική από τους ζουρναδούς και ο παραδοσιακός ομιγαδελικός χαλβάς.
- **"Κετοκιά"**
Το έθιμο αυτό που κρατά από τα χρόνια της Τουρκοκρατίας, τελέστηκε ξανά ύστερα από πολλά χρόνια το 1992, έπειτα από οκταχρονη παρακίνηση της Αμερικανίδας εθνολόγου Ιβόν Χανι, η οποία και το ανακάλυψε. Σήμερα αναβιώνει στο Δ.Δ. Ποντισμένου την περίοδο του Καρναβαλιού και την Καθαρά Δευτέρα. Τις μέρες αυτές, πρόσφορες για σάτιρα και διασκέδαση, οι άντρες φορούσαν την παραδοσιακή ελληνική φορεσιά με τη κλασική φουστάνελα, αλλά για να ξεγελάσουν τους Τούρκους, φορούσαν στο κεφάλι γυναικείες μανθιές με λουλούδια. Κρεμούσαν ακμή φαρσάνια στολίδια και κουδούνια και στα πόδια αντί για τσαρούχια ή παπούτσια φορούσαν προβιές. Ο πρωτογενετής κρατώντας ένα καπίκι χυποτάς όποιον δεν χόρευε καλά. Τους χορευτές ακολουθούσε ένας άντρας που φορούσε φρεζιές και κρατούσε μια μασά. Αυτός παρίστανε τον "τρέλο" του χωριού, κυνηγώντας όλους τους χορευτές. Με τον τρόπο αυτό διασκεδούν αλλά ταυτίζονται σιγά σιγά και το υπόλοιπο καθεστώς, όπως όμως να προκαλούν το θυμό και την οργή των Τούρκων.

ΕΞΟΧΟΡΙΣΤΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ

Μήτσος Χίντζος
Γεννήθηκε το 1910. Ήταν αυτοδίδακτος μουσικός και ζωγράφος. Έμεινε πίσω λάρα από τον πατέρα του και ανέπτυξε μουσικές διδασκαλίες, διευθυντής της Φιλαρμονικής. Απέκτησε παλλαδική φημη παίζοντας με το ζουρνα ερμητικούς σκοπούς (βαλάνες, ταγκό κ.α.). Πέθανε το 1996.

